

SUCCESSIO
*B. h. II, ibi.
h. 43, 3.* **LINEALIS,**

30.

PER SE

ET IN

X 1878800

ELECTORATIBUS
IMPERII SECULA-
RIBUS,

EX

2. F. SO. & AUREA BULLA
CAROLI QUARTI IMP.

NEC NON EJUSD. ET

SIGISMUNDI IMP. BULLIS
SPECIALIBUS.

DEFENSA ATQUE DECLARATA

A
JOH. WOLFG. TEXTORE,
JCTO. ET ILL. REIP. FRANCOF. AD
MOENUM SYNDICO PRIMARIO.

FRANCOFURTI,
Sumptibus JOH. DAVIDIS ZUINNERI, 1698.

19.

DIX.

PRÆLOQUIUM.

Anus agitur duodecimus, ex quo, cum Professor Codicis & Juris publici eisem, in Universitate Electorali Palatinâ disputationem habui de successione ex linea, quam duplice præsertim textu 2. F. 50. & Aur. Bullæ Caroli Quarti Imperatoris tit. 7. perpensis rationibus afferui; eam Vir Clarissimus Joh. Schilterus peculiari comment. ad d. text. 2. F. 50. à capite 3. ad finem usque impugnavit ita, ut meæ disputationis fundamenta, etsi non allegato auctoris nomine & in speciem velaminis refutato Engelbrechto, subversa cuperet; invito omnes ad lectionem & disputationis & commendationis jam allegatæ, est disputatione vigesima septima partis primæ editarum anno superiori à me Academicarum Disputationum & commentatio etiam publicè obvia. Quodsi verò illi licuit, meam assertionem, ac Disputationem impugnare, & grè ferre non debet, si ego rejectis objectionibus defendam idque solius veritatis obfirmandæ studio.

§. I.

Hunc scopum ut assequar præmitto linealem successionem eam esse ubi successor in ordine succedendi excludit alios linea non participes, citra distinctionem gradus an proximior sit nec ne, prout th. 3. d. disp. expressi, & consentientem habeo feudistam, ut loqui solemus d. c. 50. qui disertis verbis ait: *ad solos & ad omnes qui ex illa linea sunt, ex qua iste fuit (proximus sc. defunctus) deferri successionem, moxque subjicit hos successores esse proximiores respectu aliarū linearū sed omnibus ex hac linea deficienibus omnes alias lineas equaliter vo-*

A

cari;

*cari, Quo contextu quid clarius dici possit pro prærogativâ
lineæ, perspicere non licet, haud dubiè enim, ubi soli qui de li-
neâ sunt defuncti succedunt, & gradus aliarum linearum non
attenduntur, linealis successio est, cur enim alias soli succede-
rent participes illius lineæ, quod tamen feudista expressis ver-
bis asserit. Verum circa res tam clarissimas, ne in meridie
cæcutire aut litem de nomine moventibus accedere velle di-
camur, moras neccere superfluum puto. Itaque cum ob
claritatem textus feudalis successionem linealem per se negare
haud liceat, Dn. antagonista, ut aliquid dixisse videatur casum
immutare allaborat, ait enim, d.c. 3. S. i. circa fin. textum, hunc
versari in terminis successionis non collateralium sed descendentium
quam in rem glossam allegat, sed mox mirâ varietate addit in
vers. dummodo scias, de quo propriè sermo est, & in quo feu-
dista expressit linealem successionem, de collateralium suc-
cessione decidi, idque ex sententiâ Baldi, Andr. de Iserniâ &
Matth. de Afflictis. Hæc quomodo cohærent ipse viderit.
Ego ut ordine procedam, primò ipsum textum præmittam
deinde statum controversiæ nostræ proponam, postea ex ver-
bis & ratione textus meam sententiam probatam dabo ac de-
mum explicarionem & objectiones Dn. adversarii, quatenus
contrariari videbuntur discutiam, eademque etiam methodo
utar circa textum Aur. Bullæ præallegatum. Tenor igitur
textus d.c. 50, integer ita habet: Successionis feuditalis est natura
quod a secedentes non succedunt. v.g. pater filio, inferius vero filius
patris succedit & non filia nisi ex pacto, vel nisi sit fæmineum, tunc
enim succedit filia matri & patris secundam quosdam, succedit nepos
ex filio solus & sic usque in infinitum, ex latere omnes per masculos
descendentes usq; in infinitum, si feudum sit paternum, paternum
autem voco quicunque ex superioribus id acquisivit; dummodo scias
quod si quis habens beneficium quatuor superstibus filii decebat,
& feudum ad unum solum ex divisione deveniat & iste superstiti-
bus filiis duobus vel tribus decebat, qui patruelis dicuntur & ad
unum eorum beneficium ex divisione perveniat & similiter iste*

se-

superstitibus filiis. decedat qui patrueles dicuntur, ad quorum unum
feudum similiter pervenit, sicut etiam ex aliis superioribus vel pri-
mis fratribus supersunt masculi, si ille, qui feudum habet decesserit
nullo filio relichto, an ad omnes vel ad quos perveniat, queritur?
Respondeo, ad solos & ad omnes, qui ex illâ linea sunt, ex quâ iste
fuit, & hoc est quod dicitur ad proximiores pertinere; isti vero
proximiores esse dicuntur respectu aliarum linearum, sed omnibus
hac linea defientibus omnes aliae linea equaliter vocantur. Ha-
c tenus textus feudal. Si jam status controversiae formari
debeat, hic est: Successionem linealem obtainere etiam inter
agnatos collaterales in feudis, vel non obtainere; ego senten-
tiam affirmativam meam feci ac propugnavi in *d. disp. de Suc-
cess. ex linea*, Dn. adversarius negativam adstruit in *d.c. 3. §. 5.*
usque adeò, ut jure feudali incognitam existimet successionem
linealem; sed quoniam textus *d.c. 50.* apertissimis verbis
mentionem facit successionis, quâ quis, quia proximior sit ex
lineâ, solus succedat, intelligit casum feudistæ, de successio-
ne descendantium, qui in ordine succedendi excludant col-
laterales uti passim patet ex traditis *d. §. 5.* Verum non est
hic quæstio, quem casum feudista in priori contextu ha-
beat, sed quem in *vers. dummodo scias*, ubi haud quaquam
subfuit in facto ea hypothesis, quâ dicere liceat quæstionem
fuisse inter descendentes & collaterales agnatos; possem hac
in re provocare ad regulam Doctorum, quam tradere solent
in *l. quod Labeo ff. de Carbon. Edict.* Leges nimirum in dubio
ita intelligendas, ut prudens aliqua dubitandi ratio subin-
telligi queat: quæso autem, quæ dubitandi ratio est, in succes-
sione sive feudorum sive aliarum rerum excludi agnatos col-
laterales à descendantibus legitimis defuncti, cum id sciant o-
mnes, sed non est opus ex conjecturis bonæ interpretationis
agere, quando textus ipse *d.c. 50.* pro se loquitur, & in ter-
minis talem casum continet *d. vers. dummodo scias* ubi suc-
ceditur defuncto sine liberis, quod ad literam probant verba
relata textus ibi: *Si ille qui feudum habet decesserit nullo filio*

reliquo. quibus immediatè subjicitur quæstio apud feudistam
 controversa. an ad omnes vel ad quos perveniat (feudum sc.
 quod proponitur tribus vicibus divisionum ad unum antea
 pervenisse) Igitur indubie fuit quæstio de concursu agnato-
 rum de linea cum aliis agnatis extra lineam; ac si velit Do-
 minus adversarius forsan excipere, agnatos lineales ultimò
 defuncti fuisse descendentes illius ad quem ex divisione primū
 antea feudum pervenisset, facile assentior, sed nego conse-
 quentiam sc. successionis speciem in quæstione controver-
 sa propterea fuisse ex ordine descendantium, quoad collatera-
 les, quia anterior vasallus defunctus per verba textus dece-
 sit sine filio, nec idcirkò quòd alii agnati ex linea à quibus
 feudista vult excludi aliarum linearum agnatos descende-
 runt, ab illo primo, subintelligi debet ordo successionis de-
 scendantium, semper enim vel à primo acquirente descendere oportet, qui ex ordine agnatorum succedere voluerint
 in feudum per text. 2. F. II. quamvis hic ordo nihilominus
 sit & maneat ordo successionis collateralium; Nepotes af-
 fingere illi, qui in textu proponitur sine filio dececessisse divi-
 natoria interpretatio foret, quæ insuper dubitationis nihil ha-
 buisset, dum constat nepotes subintrare sui patris prædefun-
 ti locum, ergò hac parte non patet effugii via; falsa verò
 hypothesis, effingitur, si supponamus, successionem collate-
 ralem tantùm agnatorum de ultimâ linea, si quidem feudista
 clare duos casus complectitur in hoc successionis ordine, al-
 terum, si superfluerint licet nulli descendentes, tamen agnati
 lineales ultimò defuncti, inter quos & agnatos aliarum linearum
 controversa proponitar quæstio tenore textus præmis-
 so, & resolvitur disertis verbis ex linea; alterum, si tota li-
 nea deceaserit, in quâ sc. solâ ex figuratione casus feudistæ
 aliquot vicibus contigerat feudum ad unum devolvi, ubi re-
 spondet omnes alias lineas, tunc æqualiter vocari, atque hic
 jam casus sit, ubi lineæ non participes solitariæ feudi devolu-
 tionis ad unum succedunt ex prærogativâ gradus, quæ est

etiam

¶ 3 ¶

etiam ordinaria in feudis succedendi ratio, casum verò specialem esse successionis in d. vers. dummodo scias totus contextus ostendit, & fuislet ridiculus ne dicam absurdus feudista, si cum prop osuisset ordinem succedendi descendantium in feudis in infinitum obtinere tanquam primum, postea eo sensu in d. vers. dummodo scias subiecisset: hoc sciendum, velut notabile aliquod si descendentes sint excludi agnatos vel cur, cum antè jam fuerint ex suppositione transversales agnati de voluntate feudo antiquo ad unum ex descendantibus, non lismota est? Nobis sanè non est difficile respondere, qui in casu feudistæ negamus ultimâ illâ vice superfluisse, qui succederent in feudo ex ordine descendantium, ergò tunc primum controversia esse potuit inter diversarum linearum agnatos, quam feudista resolvit pro linea ultimò defuncti. Res erit adhuc clarius si casum ipsum ex textu formemus, fuit autem talis: Quidam habuit feudum & relictis quatuor filiis decessit: Patrem horum filiorum vocabimus Valerium filios Titium, Mævium, Cajum, Sempronium feudum ipsum Castrum Tiburtini, in divisione igitur paternæ hereditatis ad solum Titium pervenisse ponamus cum textu, feudum: hunc verò pro post etiam reliquise filios Probum, Valentinum & Lucretium, qui pariter feudum istud in divisione hereditariâ permiserint fratri Probo, hunc rursus pergitimus ex textu genuisse filios Charum, Flaccū & Tuditianum, ex quibus Charus in divisione acceperit feundū & postea decesserit improles, reliquos autem à fratribus Chari præmortuis filios à Flacco, Marcus, à Tuditano Menecratem; hi sanè ergò supposito per feudistam in verbis *ex quâ iste fuit*, intelligi lineam specialem ultimò defuncti à successione castri Tiburtini etsi parcs gradu excluderent Valentinum & Lucretium, cum hi non sint de linea Probi, ex quâ Charus fuit; quod si quis forte hic causetur jus repræsentationis, quo Marcus & Menecrates feudum Caji patrui obtinuerint, præ Valentino & Lucretio, addemus ulteriore gradum ut ratio feudistæ sola appareat, genitum.

mempe à Marco esse Fulvium à Menecrate Silvaticum, reli-
 quisle etiam Valentinum & Lucretium filios Fulcinium &
 Quintium, hos certe iterum Fulvius & Silvaticus excluderent
 linea secundum feudistam quamvis pares gradu, & cessante
 jure representationis, quod in nepotibus fratrum non obti-
 net; excluderent verò ob prærogativam linea Probi, in quā
 eadem militat ratio pro Fulvio & Silvatico contra Valenti-
 num & Lucretium eorumve progeniem, quæ pro his contra
 primos fratres Cajum, Mævium, Sempronium ad feudi suc-
 cessionem faceret, nempe solitaria assignatio feudi in divisione
 hereditatis paternæ. Nee ergò potest objici extextu Va-
 lentinum quoque & Lucretium admittendos, quod saltem
 sint ex linea Titii, quoniam semper nova persona generata,
 est principium novæ linea, ad quam ubi in divisione heredi-
 taria semel feudum exclusis fratribus est devolutum, cen-
 setur etiam ad successores descendentes cum simili qualitate
 deferri, ut nimirum patrui ac descendentes ex illis sint
 exclusi vi pacti divisorii, quo soli fratri feudum cesserunt, unde
 verior jam est sententia haud relevare ex linea Titii quem es-
 se, si non etiam sit ex proximâ linea ultimò defuncti, necc
 magis Valentinus & Lucretius aut eorum progenies deside-
 rare possunt se admitti ad participationem Castri Tiburtini
 superstibus Marco & Menecrate vel horum filiis, quia in
 superstite Probo, Mævius, Caju vel Sempronius id potuissent,
 subest nempe eadem ratio impediens utroque casu, nempe
 consensus devoluti feudi ad solum fratrem, cuius adeò linea
 in alio feudo habet præferentiam præ aliis lineis etiam in suc-
 cessione collateralium; sicut constat sive Marcum sive Me-
 necratem sive Fulvium sive Silvaticum ponamus successisse
 Charo in feudo Castri Tiburtini eam successionem collate-
 ralem esse, quia aut filii fratrum aut nepotes successissent ei
 ut patruo, vel ut patruo magno, quæ successionis species
 haud dubiè ex ordine collateralium est. Ex quibus nisi o-
 mnia fallant, jam est perspicuum, controversiam fuisse apud
 feu-

feudistam, *in d. §. dummodo sci as* non inter descendentes & collaterales, sed inter collaterales ultimò defuncti, qui sc. ex textu supponitur deceſſisse ſine liberis, adeoq; largius, quām defendi poſſit locutū Dn. antagonistam, quaſi linealis ſucceſſio inter collaterales jure feudalī non detur & incognita fit; nec relevat, ſi dicat, omnes jure lineæ prælatos in caſu figurato eſſe descendentes Titii, qui excluſerint collaterales ejusdem; uti enim hoc veriſſimum eſt, ita male hinc colliguntur, inter descendentes & collaterales fuſſe quæſtionem, quia hic deſcensus agnatorum ſuccedentium Charo, nequit eſſe fundamentum ſuccedendi per ordinem deſcendentium, nam in ipsâ lineâ Titianâ universali fuerint plures collaterales, Chari ultimò defuncti, inter quos potuit eſſe & ex propositis fuit quæſtio ſucceſſionis feudi Tiburtini, imò ſi Dn. Antagoniſta eum omnem ſucceſſionis ordinem deſcendentium eſſe putat, ubi ſucceſſores à primo acquirente deſcendant, neceſſe eſt, ut contra apertissima jura feudalia & conſenſum omnium interpretum, regulariter nullum agnoſcat ſuccedendi ordinem agnatorum collateralium, quippe, quos omnes ut ſuccedere poſſint, deſcendere oportet à primo acquirente ex d. text. 2. F. II. licet ordo ſuccedendi, quo feudum ab agnato ad eos deſ fertur, ſit verè collateralis, quo intuitu etiam feudalis juris ſcriptores co muniter ſentiunt, in ſucceſſione feudorum attendi personam poſtremò deſuicti velut in computatione graduum Ifern. Afflict. & al. ad d. tit. 50. Rosenthal de feud. c. 7. conclus. 57. n. 10. Vult. de feud. lib. I. c. 9. n. 233. Dn. Marpurg. vol. 4. consil. 22. n. 10. & ab his alleg. plures, quibus cum ipfem et Dn. adverſarius in hoc ſcripto ſuo conſentiat, non apparet, quā ratione propter deſcenſum à Titio, textum iſtū feudalem detorqueat ad ſolū ſuccedendi ordinem deſcendentium. Porrò etiſi ſententia de ſucceſſione lineali agnatorum in feudo, inter Doctores eatenus variet, num omnes de co muni lineâ primi, ad quem unum in diſiōne hereditariâ feudum pervenerat, admittantur ad ſucceſſionem, an ſoli, qui ſunt de

spe-

8

speciali linea postremò defuncti, v. g. in casu præmisso, an omnes de linea Titii, an soli de linea Probi ex quâ fuit Char' sine prole defunctus succedant, tamen in eo conveniunt, Titianos descendentes sine distinctione gradus, in feudo ad unum devoluto præferri Cajo, Mævio, Sempronio, & ab his descendantibus; & sic communi consensu dant locum successioni lineali etiani inter collaterales, Charo enim Flaccus ac Tuditanus fratres, cum Marco & Menecrate filiis aliisve descendantibus æquè sunt collaterales, ac Cajus, Mævius & Sempronius eorumq; descendentes, licet illi his per textum nostrum ex linea præferantur; scribit Rosenthal de communi dd. sententiâ, quos allegat d. concl. 57. n. 6. lit. n. ex devolutione feudi ad unum fundari successionem linea, sed ita mox temperat ut & gradum velit attendi, quod nihil est aliud, quam id ipsum quod præoccupavimus dicere de communione linea Titii & speciali Probi, existimat nimirum Rosenthal, communem Doctorum sententiam & veram esse ex linea Titii admitti omnes ad successionem Chari in feudo Tiburtino, et si non sint de linea Probi, adeoque qui propiores sint Charo in gradu & simul ex linea Titii linea præferri in successione remotioribus, si qui forent etiam ex linea Probi; allegat in eam rem l.c. plures & Sonsbecii atque Hottomanni hoc punto contrà sentientium opinionem ut singularem notat, sed præter Isern. Zasius & Cujacius in d. c. 50. haud obsurè idem tenent, sc. etiam specialem lineam præferri, quæ assertio probabilis est ex paritate rationis suprà jam deductâ, eiq; etiam sententiæ conformiter scribit Struvius de successionis linealis præferentiâ; quicquid verò sit, si lineas speciales, vel maximè ab isto prælationis jure, quis excludere vellet, maneret tamen firma communi consensu & fundamento ipsius textus d. c. 50. linealis successio etiam inter collaterales saltem in linea communi, & consequenter potuit optimè hic textus à me juxta tenorem ipsius & communem sententiam allegari in argumentum successionis linealis intet collaterales,

les, ratioque adversa de descensu ex linea Titii, ex præmonstratis haudquaquam excludit successionem linealem collateralium in d. vers. dummodo scias. Neque erat ut Dominus adversarius ob causam, cui patrocinium præstum volebat, etiam manifestissima negaret nempè in feudali jure & ipso illo textu. d. vers. dummodo scias nullam esse præferentiam linea sed solum attendi gradum, & ibi tantum subfuisse casum successionis descendantium qui excluderint collaterales, cum tamen defunctus cui immediatè succedebatur nullam prolem reliquerit, nec ascenderentes vel superfuerint vel jure feudali admissi essent ad successionem, ut adeò ex collateralium ordine, necessaria de successione feudi controversa fuerit quæstio; his inquam tam manifestis, ut obniteretur, ex patrocinio causæ anti Neoburgicæ, nulla ratio erat, quandoquidem nervus rei in eoversatur, an de linea extinctâ ad aliam lineam fiat transitus, & num ex sæpè allegato textus feudali hæc assertio habeat fundamentum. Ego interim textum hunc optimè potui allegare pro exemplo & probatione successio-
nis linealis, quæ res sine evidenti contradictione textus ex deductis negari nequit. Verum missis his transeamus ad alterum feudista casum in d. vers. dummodo scias qui complectitur eam hypothesin, quâ linea, devoluti feudi ad unum, penitus est extincta & sic non tantum nullos descendentes, sed nec agnatos collaterales suæ linea proximè defunctus reliquit, hîc jam videndum quid juris sit in successione feudi?

§. II.

Ait feudista hac specie, cæteras lineas omnes æqualiter admitti, ut v. g. in casu præfigurato extinctâ linea Titii, Cajani, Mæviani, vel Semproniani descendentes paratione participes sint successionis feudi, & consequenter

B

nul-

nulla tunc superesse videbitur præferentia lineæ; hæc est
 tota vis argumenti; quā meam si posset de transitu lineæ ad
 lineam ejusque prælatione, sententiam eliminatum ivit Dn.
 adversarius, sed ut mox apparebit conatu irrito, conside-
 remus verò feudistæ secundam hanc speciem penitus ut
 constet, quām male quis argumentetur: juxta feudistam ex-
 tintā lineā Titii, Caji, Mævii, Sempronii lineæ, vocantur
 æqualiter & secundum gradus; Ergò in successione feudi
 primogenituræ v. g. Electoratus extinctā unā lineā cæteræ
 lineæ Electorales omnes admittuntur ad successionem sal-
 tem secundum gradus; nam disparitas horum casuum est
 manifesta, in Caji enim Mævii ac Sempronii lineis, feudum
 Tiburtinum nunquam devolutum est ad unum, quæ devo-
 lutio feudi ad unum, causa est præferendæ lineæ, & secun-
 dum textum feudalem, dum vult casu priore omnes & solos
 qui sunt de lineā defuncti agnati admitti ad feudum, & se-
 cundū interpres juris feudalibus quo communiter ita senti-
 re scribit Rosenthal l. c. ergo ubi supersunt de tali lineā,
 agnati, habet locum ratio præferentiæ; ubi nulli super-
 sunt, cessat, nec ergo mirum priori specie, sive priore casu
 feudistæ, præferri lineam, posteriore tanquam deficiente
 causa lineas admitti pariter; Ast in successione Electoratus
 hypothesis est longè diversissima, dum lineæ omnes quæ
 sunt de familiâ Electorali descendunt ab his qui pari jure vel
 obtinuerent Electoratum, vel jus habuerunt succedendi, de
 quā re postea exactius. Nec ergo à casu feudistæ poste-
 riori per se considerato, argumentū duxi linealis successio-
 nis in Electoratibus sed à ratione decidendi, atque ut rever-
 tamur ad feudistam nostrum, huic ratio decidendi posita
 est in devolutione feudi ad unum, cuius qui sunt participes
 lineæ haud dubiè præferuntur aliarum linearum agnatis
 quamvis pari gradu constitutis. Mirum ab antagonista e-
 jus rei efflagitari probationem, quæ ipso effectu habetur in
 textu

textu feudalibus verbis: *ad solos & ad omnes* pervenire feudū qui ex illa linea sunt ex qua iste fuit (ultimò sc. & sine prole defunctus) item è contextu hoc ulteriore: *& hoc est quod dicitur ad proximiores pertinere; isti vero proximiores esse dicuntur respectu aliarum linearum.*

Frustrà regeritur ejus præferentiæ non lineam causam esse sed descensum à Titio, quia hic descensus fundamen-
tum est ipsius linea & successio nihilominus est verè colla-
teralis ut supra deduxi, & si non linea causa est quod agna-
ti collaterales ipsius Chari ex linea vel Probi vel sal-
tem Titii, admittantur soli ad successionem feudi Ti-
burtini, cur agnati ex Cajo, Mævio vel Sempronio non
pariter succedunt? Qui tamen dum supersunt Titiani ab
ipso feudista planè excluduntur; frustra hic allegatur
gradus, quem feudista respectu aliarum linearum haud
quaquam considerat, nisi quatenus linea, in quâ feu-
dum uni consensu fratrum obvenerat fuerit penitus extin-
cta, hic allegare velle gradus superstite priori linea est con-
tradicere feudistæ, cuius ut mentem pleniùs perspiciamus,
supponenda est ab eo præmissa regula: in ordine collate-
liū feendum deferri in infinitum (nihil enim hic moramus eos
qui communem lectionem allegatione unius vel alterius
exemplaris, quo hæc regula omisla sit correctam cuperent,
quando hac ipsa regula jure nititur & convenit scopo ca-
pituli feudalis de naturâ successionis feudi) supposita in-
quam hac regula, ait feudista ita successionem ex ordine
collateralium intelligi, si fuerit feendum paternum, quod
explicat per verba: *Quicunque ex superioribus id acquisi-
vit, conformiter textui d. tit. II. ubi agnati non aliter
succedunt in feudo, quam si descendant à primo acquiren-
te, sive si feendum ab aliquo ascendentium eorum qui suc-
cedere volunt prius fuisset quæsum, quod vocatur paternū;
huic juri quod quidem in feudalibus peculiare est feudista*

subiectis declaracionē ulteriore in d. vers. dummodo sci as
 excludi nimirum agnatos etiam descendentes à primo ac-
 quirente, si feendum fuerit ad unum devolutum & refert
 casum, ubi tribus divisionibus hereditariis id contigerit ac
 tunc subjicit descendentes ab illo uno qui ipsi sint agnati col-
 laterales ejus ad quem sic tertia vice feendum pervenerat
 quique post sine sobole decesserat, succedere solos in feu-
 do, quæ declaratio hac ratione firmatur, quod feendum ad
 unum devolutum censeatur ipsi cum suâ progenie legitimo
 consensu obvenisse abdicativè quoad fratres consentien-
 tes eorumque sobolem, quæ ratio cum universalior sit casu
 feudistæ, & concludat in totâ familiâ, in quâ feendum ad
 unum devolvitur, ex ea ad successionem linealem Electo-
 ratus argumentum desuini posse censi & adhuc censeo,
 licet casus feudistæ quo de unâ lineâ extinctâ, ad aliam
 haud participem solitariè hujus devolutionis feudi nō tran-
 sit prælativa qualitas, catenus sit diversus. Ex quibus Do-
 minus adversarius admittere debet vel hoc argumentum
 meum ex devolutione feudi ad unum vel aliam reddere
 rationem, decisionis feudalis; quomodo cunque autem se
 contorqueat, non inveniet rationem aliam, præter devo-
 lutionem feudi ad unum, textus relationi & Doctorum
 communi opinioni conformem. Cur enim Caji, Mævii,
 Sempronii descendentes, arceantur à successione feudi su-
 perstite lineâ Titii, cum quidem hoc feendum juxta declara-
 tionem textus etiam ipsorum respectu sit paternum utpote
 à Valerio vel aliis ascendentibus devolutum, nulla ratio est
 vel ex textu suppeditari potest, nisi quia uni Titio consensu
 fratrum ex divisione hereditariâ obvenit idem feendum ea-
 que devolutio ad unum postea quoque in descendantibus
 Titii sic usu fuit observata, in qua equidem re haud dubie
 specialitas casus d. vers. dummodo sci as consistit, quod re-
 gula, quâ alias agnati proximi in feudo paterno, succedant

ex

ex gradu, non absolute procedat in feudo paterno devoluto ad unum per communem consensum fratrum ex divisione hereditaria, tunc enim cæteri fratribus & ab his descendentes tantisper excluduntur & velut suspenduntur à jure successionis feudi quantisper unius illius, linea durat, etiam si in ipsa hac linea contingant casus successionis collateralitum; tantum abest textum nobis obloqui ut potius manifestè nobiscum sentiat & saniores interpretes omnes. Reddat Dn. assertor opinionis contrariæ rationem aliam, si cum soliditate potest, aut nostrum intactum relinquat argumentum, nominet autores & interpretes sanos contrà sentientes quia hi quo sex Rosenthalio & aliis allegavit hactenus non dissentiant, sed ipsimet statuunt præferri post devolutionem feudi ad unum Titium, repetitamque in descendentibus similem succedendi rationem, solos Titianos in successione Chari sine prole defuncti, quod ad feudum Tiburtinum attinet; nominet inquam si potest contrà sentientes, qui sc. velint contingente casu successionis collateralis in linea Titii admitti Cajanos, Mævianos vel Sempronianos descendentes superstitibus quibusdam Titianis, & quidem ex consideratione gradus proximioris. Vix erunt qui hoc teneant interpretes, et si tales Dominus adversarius inviret, obloquerentur cum ipso textui, in verbis præcitatiss, atque adeò audiendi non essent. Neque enim contrariam assertionem juvat allegatio Rosenthalii & ab hoc allegatorū, non enim hoc volunt gradum attendi ante lineam inter Titianos & Cajanos, v.g. si successio collateralis contingat in linea Titii sed solos Titianos, cœlent Charo agnato sine prole defuncto juxta feudistam succedere, ubi descensus à Titio, adeò nō obstat, ut potius fundamentū sit præferrandæ Cajanis linea Titianæ, etiam si Charo sint pariter agnati & non obstante, quod feudum Tiburtinum Cajanis æquè sit paternum ratione originis utpote deveniens à Valerio.

lerio. Quæ successionis ratio durat quamdiu linea Titiana supereft duratura ſimiliter in Cajanis & cæterarum linearum agnatis, ſi in his locum habuiffet devolutio feudi ad unum, quis ergo neget recte hinc argumentum peti, pro ſucceſſione linea ad lineam ejusdem juris cum priori extinctâ participem, quales quidem apud feudiftam Cajanæ, Mævianæ ac Sempronianæ linea non fuerunt ut ad eō Titianâ ſuperſtite excludantur à feudo Tiburtino, cā verò extinctâ ad ſucceſſionem illius admittantur, & qui- dem ceſſante tunc qualitate, quâ feudum ex devolutione ad unum, linea p̄e linea reſpicit, virtute gradus. Non jam prolixiūs inſitemus clarissimorum J. Ctorum Hotto-manni, Sonsbecii, Zafii, Cujacii & Struvii ſententiæ ſu-p̄a relatae de p̄aſlatione linearum ſubordinatarum, quæ ex p̄adeductis ob paritatem rationis ſatis eſt firmata & planè probabilis, ſed ſufficiat ſaltem totam linea Titianam ex devolutione feudi ad unum Titium, in descenden-tibus repetitâ, etiam quoad ſucceſſiones collaterales in hac linea p̄aferri Cajanis lineaſque reliquis miſſâ omni graduum computatione & quod hinc meritò ducaur argu-mentum de p̄aferentiâ novæ linea, in qua ratio p̄aferen-di æquè militet ut in priori extinctâ, maximè, ſi in tota familiâ id jus receptum aut lege ſtabilitum fuerit ut feu-dum devolvatur ad unum & quidem primogenitum. Ex quibus omnibus jam conſtat ex textu. 2. F. 50. ubi feudum etiam antiquum ad unum devolutum ſit, p̄aferri linea gradui deſcendentium ab illo uno etiam in ſucceſſione collaterali, & ex ratione hujus textus feudalis universali bonum argumentum duci ad lineam novam, in qua mili-tet eadem cauſa p̄aferentiæ, quæ in caſu feudiftae posterio-ri ceſſabat, idque iſum eſt quod erat defendendum.

§. III.

§. III.

Hic quæstio specialis de successione Electoratus alii
cujus secularis movetur, utrum inter collaterales agnatos
extinctâ unâ lineâ præferatur absolutè proximus gradu in
cæteris lineis indistinctè, an proximus de lineâ proximâ,
visum prius domino adversario, sed quoniam hujus con-
troversiæ ex Aurea Bulla maximè solet, decisio peti, sub-
jiciam hic pariter verba concernentia, quæ ita habent tit. 7.
Ne inter eorundem principum secularium Electorum Filios super
jure, voce & potestate præfata futuris temporibus scandalorum
& dissensionum possit materia suscitari, & sic bonum commune
periculosis dilationibus impediri, futuris, auctore Deo, cupientes
periculis salubriter obviare statuimus, & Imperiali auctoritate,
præsenti lege perpetuis temporibus valitura, decernimus, ut post-
quam iidem Principes Electores seculares & eorum quilibet esse
desierit, jus, vox & potestas electionis hujusmodi ad filium su-
um PRIMO GENITVM, legitimum Laicum: illo vero non
extante, ad ejusdem PRIMO GENITI PRIMO GENI-
TVM similiter Laicum, libere & sine contradictione cujuspiam
devolvatur. Si vero primogenitus hujusmodi, absque hered-
ibus masculis legitimis laicis ab hac luce migraret, virtute
præsentis Imperialis edicti jus, vox & potestas electionis præ-
dicta, ad SENIOREM FRATREM laicum, PER VERAM
PATERNALM LINEAM descendenter & deinceps ad illius
primogenitum laicum devolvatur. Et talis successio in primoge-
nitis & heredibus principi eorundem, in jure & potestate præmis-
sis perpetuis temporibus observetur. Ex quibus apparet i. Ca-
rolum Quartum Imperatorem hanc dispositione Bullæ suæ
respexisse duplē statum, temporis nempè tunc præ-
sentis & temporum futurorum, ita nimirum ut successio in
Electoratibus obtineret inter descendentes Electorum, qui
tunc erant & omni futuro tempore observarenrur succe-
den-

dendi regulæ à legislatore præscriptæ , quem quidem duplum temporum statum in ipsâ Bullâ expressum legimus , ibi: *Ne inter eorundem Principum secularium Electorum filios . &c. futuris temporibus scandalorum & dissensionum possit materia suscitari.* Item ibi: postquam iidem Principes Electores secularis & eorum quilibet esse desierit. Item ibid. & talis successio in primogeniti , & heredibus Principum eorundem in jure & potestate præmissis , perpetuis temporibus observetur . 2. Apparet legi latorem expressisse duos nominatores causus successionis in Electoratu sc. exstante primogenito filio Electoris ejusve progenie aut non exstante , priori specie stabilitum jus primogenituræ est, non tantum cum prælatione fratris primogeniti sed & ejusdem primogeniti legitimorumve descendantium . Secundus est causus quando primogenitus filius Electoris decessit , sine legitimis liberis masculis & tunc lex defert successionem Electoratus ad seniorem fratrem Laicum per veram (ut verba habent) paternalem lineam descendenter & deinceps ad illius primogenitum Laicum quorum verborum dispositionem minus circumspicte Dn. adversarius de primo acquirente feudi Electoratus intelligit d. l. c. 4. §. 7. nulla enim dubitandi ratio esse poterat , quin Electorum secularium , qui tempore Caroli Quarti Imperatoris vixerunt filii primogeniti , secundo , vel ulteriores eorundemve progenies legitima masculina descenderent à primo acquirente , cui primo electoratus in eadem familia jure feudi per investituram fuisset concessus , quid verò opus erat hæc talia addere in successoribus electorum de quibus ne dubitatio erat , quin à primo illo acquirente descenderent ; Longè est verius legi latorem hæc verba non frustra posuisse sed ipersonam ex novâ lineâ successoram in Electoratu circumscrisse qualis esse debeat , nemp̄ senior & descendens per veram lineam paternam

nt

ut præ aliis, succedere possit, qui descensus adeò non opponitur lineali successioni ut ei potius proximum præbeat fundamentum sicut supra indigitavi; per consequens igitur & si dubium non sit successores Electoratum descendere à primo acquirente, tamen descensus per paternam lineam cuius fit mentio in textu Bullæ necessariò aliquid amplius infert, quām descensum primæ originis vel acquisitionis; Hoc enim puncto sive primo geniti sive secundo geniti vel ulteriores, Electorum filii eorumve descendentes utique sunt pares; ast verba relata legislator accipit tanquam characteristicæ & distinctiva personæ ex ordine collaterali successioræ, ergo intelligi non possunt vulgari illo ac trito sensu præciso, quasi senior agnatus quicunque ille sit præcluso respectu lineæ, modò proximus fuerit gradu debeat in Electoratu succedere, præter enim hanc paternæ lineæ mentionem, quæ expressa est in textu, quæque minimè confundenda cum descensu à primo acquirente, evincit hoc idem ratio quæ eadem est secundo geniti ad tertio genitum ejusque progeniem, ut est primogeniti ad secundogenitum ejusve prolem; atqui primogeniti ad secundogenitum ea est succedendi in Electoratu ratio prælativa, ut non tantum ipse sed & ipsius primo genitus & deinceps descendentes excludant, secundogenitum cum totâ suâ progenie à successione, ergo eadem erit successoris prælativæ in electoratu ratio secundogeniti cum suo stemmate ad tertio genitum ejusque descendentes. Major propositio satis probabilis est ex ipso textu Bullæ, ubi post fratrem primo genitum sine stirpe masculâ defunctum vocatur non tantum secundogenitus sed & expressis verbis ipsius primogenitus, additâ vocalâ *deinceps*, quæ solet significare tractum successivum, adeoque quicmadmodum primogeniti filii Electoralis primo genitus excludit à successione Electoratus secundo genitum filium Ele-

C

et ora-

DEA

Etoralem patruum suum, indistincte sive pater primo genitus filius decesserit ante patrem suum sive non, ita secundogeniti primo genitus similiter excludet ex dispositione Bullæ tertio genitum fratrem patruum suum. Quæ quidem quod ad hypothesis nostram attinet exclusio & successio prælativa pariter & in nepotibus ac cæteris descendentibus secundogeniti, cum eadem hic militet ratio nec legislator aliud in his statuerit, obtinere debet; inconveniens scilicet in linea secundo geniti solum filium primo genitum præferri, cæteros vero à secundo genito descendentes remitti ad legem de proximitate gradus in successione Electoratus, cum quidem legislatoris ratio plane sit eadem in secundogenito & ejus progenie ad tertio genitum ejusque sibolem, quæ fuit primo geniti ad secundo genitum ejusque descendentes. Ast ubi eadem ratio est primogenituræ jus extenditur de persona ad personam transitive perpetuò ad omnes uti ex Molinâ lib. 3. de Hisp. primog. lib. 3. c. 5. n. 25. consuluit Menoch. consil. 803. n. 34. & 38. Idq; in Electoratus successione tantò magis asserendum est, quod & in primogenito legislator non fecerit mentionem ultra nepotes Electoris, quamvis sine dubio non pronepositum sed & ulteriores descendentes primogeniti ex lege excludant secundo genitum cum tota progenie à successione Electoratus, ergo ob parem & dispositionem & rationem dispositivam legis idem dicendum est de secundo genito & ejus descendantibus, respectu tertio geniti & sic deinceps. Quæ res hoc amplius confirmatur per sanctionem Bullæ Carolinæ Tit. 24. §. Decernimus. ubi in casu si primogenitus patitur defectum mentis vel similem, propter quem non posset principatui praesesse successio Electoratus defertur secundogenito, si fuerit ut verba legis habent, in eâ progenie, seu alii seniori fratri vel consanguineo laico, **QUI PATERNO STIPITI IN DESCENDEN-**

DENTI RECTA LINEA PROXIMIOR FUERIT.

Hic urgeo dominum antagonistam ut explicet, quid sibi velint hæc verba textus Bullæ, nisi: in casu defectus primogeniti vivi, vocari ex lege secundogenitum fratrem vel quemlibet consanguineum agnatum qui proximior fuerit ex paterno stipite in rectâ linea, quanquam hæc nihilo minus sit & maneat successio collateralis, quippe qua frater fratri vel agnatus agnato succedit in Electoratu, secundum ea, quæ suprà diximus ad explicationem textus feudalis. Neque dubitandum est, supponi hic in Bullâ casum ubi ex primo genito paciente defectum non supersit filius legitimus, hic enim aliâs excluderet secundo genitum filium patrum suum & omnes ulteriores, uti jam dictum est. Quod si hæc ita obtinent in casu defectus primogeniti vivi, cur non similiter in casu mortis procedant nulla ratio est, sed tota dispositio Carolinæ legis ejusque ratio per vincit idem juris esse utroque casu, nec sanè diversa vel prætextu aut saltem in speciem reddi potest, quo pertinet insuper argumentum ab absurdo desumptum
d. Disp. 27. th. 20.

Quod nimirum contingere possit ut agnati pares gradu sint defuncto Electori agnato & sic sibi invicē impedimento in successione Electoratus, quæ inconvenientia contingere nequit in successione lineali, ergo hæc successioni ex solo gradu est utiq; præferenda, voluit enim clarè legislator futuris temporibus ita prospicere circa successionem Electoratus, ne ut habent verba Bullæ dt. 7. *Scandalorum & dissensionum possit materia suscitari*, sed hic scopus minimè obtineretur ex successione per solos gradus, quia dissensionum materia inter pares gradu facile suscitatur, ergo non graduum sed linearum successio per legem Bullæ stabilita dici debet. Hoc argumentum Dn. adversarius frustrà sol-

vere nititur allegatione insufficientis enumerationis partium, quando d. c. 3. §. 12. circa finem ait successionem hoc casu deferri univirtute ætatis & jure senioratus, si pares gradu concurrant, hic enim insufficientis partium enumerationis praetextus insufficientis est & nullo jure subnixa responsio, quia tertium ex adverso allegatum jure communi, quo ex hypothesis domini dissentientis maximè sustineri debbat, proiisus destituitur quaenam lege vel constitutione ex jure communi defertur successio inter pares gradu seniori quo ad ætatem? ac si uti Dn. adversarius contendit Carolus Quartus Imperator in successione Electoratus quantum ad agnatos rem reliquit dispositioni juris communis, nulla erit inter pares gradu agnatos prælatio ætatis per se, quia jure communi, agnatus par gradu licet ætate minor ad successionem simul admittitur cum agnato seniore; Quod si vero succedendi rationem in Electoratu ad Bullam Carolinam adaptare velit, quatenus eam seniori fratri aut seniori agnato defert, necesse est ut dispositionem ejus & verba supra scripta retineat, quibus consanguineus sive agnatus non simpliciter ex ætate præfertur, sed cum reflexione ad lineam paternam ut sensus sit seniorum fratrem vel seniorem agnatum qui talis sit ex linea paterna succedere in Electoratu ubi primogenitus ejusque progenies mascula defecerit; At boni interpretis non est dividere dispositionem aut verba legis, vel quando hæc conjunctim requirit aliqua, velut senioratum cum descensu lineali, senioratum sive ætatem majorem solam pro legali dispositione obtrudere. Pariter nihil relevat successioni lineali vel argumentis pro eâ adductis objecta casuum infrequentia, & quod leges soleant ferri de casibus frequentioribus juxta notissimam regulam; quoniam in arduis causis & ubi præsertim magnum Reipublicæ interesse

sub-

subversatur leges conduntur etiam de casibus rarioribus,
 species est similis in *l. fin. C. de consul.* ubi licet raro contin-
 gat filium familias in patriciatus provelhi honorem, tamen
 lex desuper posita est, ne si quid tale contingat legalis dis-
 positio cesseret & sanè huc quoque Imperatorem Carolum
 Quartum respexit argumento, sunt verba ejus præmissa
 quibus voluit successiones Electoratum ita lege stabilire,
 ne de his inter filios Electorum possit scandalorum vel
 dissensionum materia futuris temporibus fuscitari, quem
 scopum linealis successio facile assequitur, minimè vero ea,
 quæ fit ex solâ computatione graduum, posthabitis lineis,
 quando sic ex prædeductis contingere potest, ut adsint pa-
 res gradu, quortum unus, si provocet ad senium ætatis, nec
 ius commune Civile nec Feudale ut præferatur alteri, pro-
 se habet, nec adjuvatur dispositione Bullæ, si majorem æta-
 tem suam urgeat, extra considerationem lineæ paternæ
 uti jam est extenu ostensum; ex quibus ulterius liquet fru-
 stra objici à Domino adversario tempore Bullæ Carolinæ
 nullam fuisse controversiam de ultimo succedendi ordine
 agnatorum nimirum, quia legislator non de controversiis,
 quæ tunc de successione Electoratum secularium jam natæ
 essent, præcipue disponit sed quam maximè de futuris, quæ
 probabiliter nascerentur, ni prudenti legislatione ipsi-
 præcluderetur via; Nec quia in linea recta tunc temporis
 controversia nulla fuit, ipse adversæ sententiæ assertor,
 argumentari licere concedet de successione lineali descen-
 dentium in Bulla nihil dispositum; Ergo pari ratione
 idem erit de agnatis dicendum, ut licet de eorum succes-
 sione tunc nulla fuerit controversia, tamen legislator re-
 spexerit futura tempora quibus moveri facile posset; sco-
 pus nempe ab ipso Carolo Imperatore expressus satis cla-
 re ostendit, fuisse eum non de dirimendis, quæ tunc actu-

motæ essent Electoratum controversiis sollicitum, sed ut quæ nasci in futurum possent ad emolumenntum Reipublicæ providâ lege excluderentur. Hoc amplius nihilo felicior est specialium Bullarum allegatio, quibus successiones Electoratum divi Carolus Quartus & Sigismundus Imperatores, ille in Electorali Saxonica, hic in Archipalatinâ familiâ declaraverunt; utraque enim hæc Bulla, satis clarè linealem successionem adstruit; verba Bullæ Saxonice ita habent: *Et ne inter heredes & successores ipsius eorum defuncto super jure hujusmodi (Electoratus sc.) futuris temporibus dubitationum, questionum seu litiū quævis materia oriantur, decernimus statuimus, & praesenti Imperiali sancimus, edicto in perpetuum valituro, quod post dicti VVenceslai Saxoniae moderni ac Luneburgensium Ducis obitum primogenitus ejus filius & post primogeniti obitum ejusdem primogeniti senior filius ex ordine genitura & sic deinceps à seniore filio descendentes ex ordine genitura semper senior; si vero primogenitus Ducis VVenceslai præfati decesserit, masculini sexus laicis duntaxat legitimis heredibus non relictis extunc secundogenitus filius VVenceslai Ducis prædicti & post obitum ejus secundogeniti filius senior laicus, et si secundogenitus sine heredibus legitimis masculini sexus laicis decesserit, tertio genitus dicti VVenceslai & senior ejus filius laicus post mortem ipsius & deinceps per talem modum, directâ lineâ geniturae descendentes ab eo laici duntaxat, jus, vocem, dignitatem & potestatem eligendi Romanorum Regem, promovendum in Imperatorem & officium Mareschallia cum omnibus & singulis suis dominiis, honoribus, juribus, privilegiis, dignitatibus & pertinentiis perpetuis temporibus obtinebunt per successionem hereditariam & paternalem, ut præmittitur, ex ordine genitura.*

Ex quibus appareat Imperatorem Carolum Quartum Wenceslai Electoris tune Saxonie descendentes distinxis-

sc

se per lineas, quatenus legitimè Electoratum Saxonicum
 successione aliquando obtinere possent, ita videlicet, ut
 post obitum Electoris Wenceslai primogenitus ejus filius,
 & post hujus mortem iterum primogenitus & sic deinceps
 à seniore filio descendentes ex illis semper senior succe-
 dere beat in Electoratu, quòd si ex his nemo supersit ad
 secundogenitum & post obitum ejus ad secundo geniti fi-
 lium seniorem, postque decepsum ejus cum descendantibus
 legitimis, ad tertio genitum ejusque seniorem filium pari
 successionis ordine servando, Electoratus deferatur. Quæ
 Bulla specialis Caroli Quarti Imperatoris, ejusque dispositio,
 iisdem ferè verbis repetita est à Sigismundo Imperatore
 in Bulla Palatinâ concernente successionem Electoratus
 Palatini in progenie Ludovici Electoris, ubi notari mere-
 tur I. nunquam secundo genito ullive ejus filio vel descen-
 denti his Bullis deferrri successionem Electoratus, vivo pri-
 mogenito ejusve ullo filio aut descendente legitimo laico
 nec similiter ad tertio genitum de volvi illumve ejus fili-
 um vel descendantem, superstite secundo genito ejusvē ul-
 lo filio vel descendente legitimo laico, ratio, quia tantum
 post primogenitum ejusque descendentes legitimos laicos
 extintos vocatur secundogenitus, & post hujus ac descen-
 dentium legitimorum obitum tertio genitus unde necessa-
 riò sequitur successio linealis, nam si contingat successio-
 nis collateralis casus in linea primogeniti, v. g. si moriatur
 ejus ex seniore filio nepos improles & supersit ex primo-
 geniti ejusdem secundo genito pronepos, hic procul du-
 bio in successione Electoratus vinceret ex primogeniti fra-
 tre secundo genito descendentes omnes, prætermissâ & æ-
 tatis & gradus ratione, quoniam successionis eventus, ut sc.
 primogeniti descendentes omnes extinti sint, nondum
 extitisset, quem tamen Bullæ tenor requirit, ut frater ille
secun-

secundo genitus ejusve descendentes ad successionem Electoratus pervenire possint ; quodsi pronepotes plures sint ex secundo filio primogeniti superstites, defertur successio seniori , atque sic ex dispositione Bullarum ætatis ratio non habetur nisi inter personas linea pares , hinc si ponamus primogenitum Cajum tres habere filios legitimos Primiū, Secundum, Tertiū, quos ætatis ratione ita nomino, ex primo post obitum Caji superesse nepotem , ex secundo pronepotem , & ex tertio nepotem , si nepos ex primo sine prole masculâ decederet, non nepotem ex Tertio, sed pronepotem ex Secundo quamvis gradu & ætate inferiorem ad successionem Electoratus per Bullas vocari dicendum est, eo ipso , quo Tertius vel ab eo descendentes in Lege vocantur , post Secundum ejusque progeniem masculam extinctam ; qui casus ex Secundo superstite pronepote nondum contigit , bene verò in personâ hujus pronepotis, respectu lineæ Primi extinctæ . Notandum est 2. licet tenor verborum utriusque Bullæ jam allegatæ ita legatur conceptus, ut si primogenitus sine filio vel liberis legitimis masculis decesserit, locus fiat secundo filio Electoris , & similis extet dispositio in Tertio quoad prædecedentem sine progenie Secundum , quæ quidem provisoriæ corticis verborum ad eam tantum hypothesin referri videbatur , qua filius primogenitus vel secundogenitus tempore mortis non relinqueret filios vel alios descendentes , neque enim si primogenitus (idem in secundogenito) decesseret relictis filiis vel descendantibus , dici verè potest, eum decessisse sine liberis etiamsi hi posteà deficerent , tamen haud obscurè sensum Bullarum referendum ad eum quoque casum esse, quo primogenitus v.g. superstite filio aut nepote decesseret, is verò filius aut nepos post mortem patris vel avi moreretur absque liberis masculis legitimis

cunc

tunc nimirum vocabitur secundus, & hoc similiter, de-
dente Tertius ad Electoratum quia hoc saltem inspicien-
dum est ex sententiâ Bullarum an contingente casu succes-
sionis, post fata primogeniti supersit aliquis ex eo descen-
dens, in Electoratu successurus, non, an & qui ipso primo-
genito præmortuo, tempore obitus fuerint reliqui, pòst vi-
tâ perfuncti; alioquin sæpè futurum, ut cum publico detri-
mento successiones Electoratum provisione legis desti-
tuantur, quod certè de sententiâ Bullarum non videtur re-
ctè dici. 3. Considerandum est et si nepos ex primoge-
nito juxta literam Bullarum ad successionem Electoratus
perveniat cum exclusione patrui sui sive secundogeniti E-
lectoris filii, atque ab eo descendantium, tamen turbato
mortalitatis ordine, quo fili⁹ primogeniti ante patrem de-
cederet relicto filio, primogeniti sc. nepote, idem juris ad-
struendum, quia vel primogenitus pervenisset ad Electro-
ratum, & tunc nepoti ex primogenito, cum decedens de-
volveret, vel nunquam pervenisset, & sic spem ex præde-
ductis lege & ratione firmatam cum exclusione fratrīs vel
ab eo descendantium merito diceretur detulisse nepoti;
Idque idem illud est, quod d. diss. 27. th. 17. ex Sousâ, Mo-
linâ, & Fontanellâ de linea primogeniti & de jure præclu-
sivo secundogeniti post eam extinctam diximus, cui con-
formia sunt, quæ Arumæ habet ad A. B. d. xit. 7. th. 6. &
post Castrens. Rol. à Valle & al. Rümlin ad A. B. p. i. diss. 6. th. 16.
ubi eleganter hac de re ita scribit: *Secundogenitus momento,
quo nascitur jus succedendi in Electoratu, præ tertio quasitum
ac radicatum habet, quod ejus stirpi ac linea, quamdiu in eâ ha-
bilis quispiam supereſt, adimi nequit & sicut non fit transitus ad
secundam lineam nisi deficiente prima, ita nec de secundâ linea
debet fieri transitus ad tertiam, nisi secunda linea exspiraverit,*
hæc Rümlinus, cui absque dubio etiam convenient, quæ
suprà ex aliis Dd. pluribus fuerunt allegata.

D

Ad-

Addendum 4. candem fuisse Bullæ Carolinæ generalis, quæ vulgò Aurea dicitur sententiam, claro testimonio Bullæ Sigismundi, cum enim hic Imperator §. Et ne inter verbis in parenthesi positis expressè referat, à Carolo prædecessore Imperii ac patre suo idem fuisse consensu Electorum, Principum procerumque sanctum circa successiones Electoratum, quod ipse decernat ac sanctiat per Bullam Electorali familiæ Palatinæ concessam, manifestum est, cū per hanc ipsam Bullam declaratam saltem voluisse Bullam generalem sive Auream prædecessoris sui patris & Imperatoris Caroli. Ergò est verosimile, cum Bullæ speciales prædictæ ipso verborum textu formaliter plurimum convenient, neque alium finem Carolum quartum, in Bullâ Wenceslao Saxonizæ tunc Electori vel descendantibus legitimis concessâ, habuisse, quam declarationis legis generaliter prius publicatæ, & ut quæ ibi dispositæ essent, specialiter de Wenceslao j. isq; progenie secundum nascendi ordinem expressius declarata extarent, visum nempe fortassis Wenceslao est, melius sicut & cum familiâ agi, si præter legem Bullæ communem, speciali niteretur declaratoriâ, distinguente, qui in posteris contingere possint diversos ac varios succedendi casus, quam rem Bulla Caroli specialis ipsi, ut postea Bulla Sigismundi familiæ Archipalatinæ præstitit.

Falsa proinde est hypothesis per Bullas horum Imperatorum restringi primogenituram in successione Electoratus ad fratres & primogeniti descendentes ita ut his extinctis sola habeat locum computatio graduum, nam Bullæ non italoquuntur, sed ordine deferunt successionem primogenito & ejus descendantibus primùm, deinde his extinctis secundogenito ejusve descendéntibus, pòst tertiogenito ejusque liberis & sic deinceps, ergo quia v.g. tertiogenit⁹ ejusve descendentes non vocantur ad successionem Electoratus à lege

lege si secundogenitus ejusve descendentes supersint, manifestum est totam lineam secundogeniti excludere tertio genitos quoscumque ut jam anteà argumentatus sum ; neque relevat secundogenitum fratrem prædecessisse, quia par impedimentum adhuc excludit tertio genitos sive ipsum fratrem sive ex eo descendentes, vita nimirum superstitum secundogenitorum, quibus extantibus lex noluit succedere in electoratu fratrem tertio genitum vel ejus descendentes, iisque hoc ipso prælati censeri debent secundogeniti, quod lex iis demum non extantibus Electoratum deferat tertio genito ejusve liberis per argumentum ex l. *Lucius* 85. vers. *quos eo amplius ff. de hered. instit.* Sic & alibi Papinianus in l. *cum pater* 77. §. *penult. ff. de leg. 2. ordinem substitutionis agnoscit ex dispositione fidei, commissariâ, qua aliqui prius nominati sunt.* Sicut ergò in casu Scævolæ per d. l. *Lucius* indistinctè præferuntur liberi fratris, quamvis quod ad corticē verborum attinet, dispositivè non vocati, sed tantum in conditione positi, & sicut posterius nominati apud Papinianum in d. §. *pen.* excluduntur, à prænominatis, ita idem dicendum est ex dispositione Bullarum de tertio genitis fratribus eorumque descendantibus, eos videlicet à successione Electoratus indistinctè excludi per secundogenitos fratres eorumvè liberos in conditione exclusivâ positos & prænominatos, quia Bullæ non distinguunt, utrum secundo genitus frater decesserit ante extinctam lineam primogeniti, vel non, sed generaliter eum vocant post lineam primogeniti, & tertio genitum fratrem ejusve liberos demùm post secundogenitum ejusque descendentes, ergò his superstibus indistinctè verum erit locum non esse tertio genitorum successioni in Electoratu & consequenter præferetur linea secundogeniti, adeoque Electoratus successio pro fundamento supponit ordinem linearum, idque haud diffi-

D 2 cul-

tantum nihil concludit pro successione Electoratus ex gradu contra lineam, sed planè potest hinc ipsa successio linealis probari ob clara verba d. *S. quibus omnibus* dum non secundum gradum, cuius nulla mentio ibi est, sed SECUNDUM LINEAM PATERNALM proximior heres dicitur, qui in Electoratu sit successurus, is autem non eset proximior secundum lineam paternalem qui v. g. esset ex quartogenito fratre natus cum alii superessent comites Palatini ex tertio genito legitimè descendentes; Quæ res tanto magis confirmatur quod per d. *S. quibus omnibus* deferatur successio Electoratus proximiori hæredi familiæ secundum lineam paternalem ac ejus hæredibus secundum eundem modum, (ut verba Bullæ habent) *superius expressum.* Ast verò in præcedenti contextu dispositio clarissima habetur de successione lineali tām inter ipsos descendentes ex primogenito filio Electoris, quām descendientium seniore fratre post extinctum primogenitum cum suā progenie, juxta quam succedendi rationem cum expressè Bulla Sigismundi velit, de volvi futuris temporibus Electoratum Palatinum post lineam Ludovici Barbati Electoris & post lineam senioris fratris ejusdem ad aliquem ex fratribus ulterioribus vel eorum progeniem, non animadverto, quā ratione, alia in his eorumve progenie obtineat successio Electoratus Palatini, quām linealis, quippe quæ sola in præcedentibus fuit expressè stabilita, & omnium minimè id video quomodo hic pro lineali Electoratus Palatini successione tām clarus Bullæ textus contra & verba & contextum præcedentem detorqueri possit ad prærogativam gradus, cuius tamen ibi nulla prorsus habetur mentio. Nihil subterfugii præstat allegatio agnationis quasi intelligeretur proximus à patre cognatus exclusâ coagnatione maternâ, item quòd successor Electoratus debeat à com-

à communi stipite Electoris proximè defuncti descendere,
 hæc enim uti per se admitti posunt, ita minimè sufficiunt
 ad declarandam proximitatem juxta verba Bullæ SE-
CUNDUM PATERNALEM LINEAM aliud enim est
 aliquem esse proximiorem juxta lineam paternam, aliud
 esse à patre cognatum ac descendere à communi stipite
 cum defuncto, de quo originis descensu vix quæstio esse
 poterat inter eos quibus successio Electoratus Palatini fu-
 turis tunc temporibus aliquando devolveretur, omnes sc.
 hosce fratres Ludovicum Barbatum Electorem, Johannem
 Fridericum, Ottонem Stephanum constabat esse filios Ru-
 perti Comitis Palatini & Regis Romani, de quorum & de-
 scendentium origine stemmatis paterni consequenter nul-
 lus poterat esse scrupulus, certè nullus qui dubiam quan-
 docunque redderet successionem Electoratus; at scrupu-
 lus esse potuisse & magna dubitatio, si tanti momenti suc-
 cessio computationi graduum fuisse relicta uti iam supra
 est ostensum. Senium porrò in Bullis *d.l.* expressum le-
 gimus absque ulla mentione gradus, ut adeò hæc duo pro-
 ximitas lineæ & senium ætatis sufficient ad explicandam
 totam rationem succedendi in Electoratu & lineæ quidem
 proximitas, pro decisione est, quando quæstio moveri vel-
 let inter duos vel plures agnatos, quis succedere debeat, ubi
 omnino linea vincere debet, quia hoc considerationis re-
 spectu successor dicitur proximus in Bullis, & sic nulla
 habetur ætatis ratio isto casu nam uti verba: **SECUNDUM**
LINEAM PATERNALEM ex prædeductis non admit-
 tunt interpretationem de proximo ex gradu agnato, ita
 nec senium inter agnatos diversarum linearum admitti po-
 terit contra prærogativam lineæ, nisi velimus textum sibi
 ipsi obloqui, dum adstruit successionem Electoratus devol-
 vi ad proximum heredem juxta paternam lineam & ta-

mem

men si quis esset proximus ex linea patris forsan verò ætate minor respectu alterius agnati (præsupposita hypothesi adversa) hunc exclusum vellet intuitu ætatis quod absq; contradictione simul statui non posset. Ast verò, si non inter agnatos alios sed fratres casum successionis Electoralis concipiamus, quis ex illis debeat succedere, tunc quia paritas est in linea, ætas major decidendi rationem affert, & sic senior ex fratribus fit Elector, sive successio à fratre sive ab agnato defuncto obveniat; Nec debet objici tenor Bullarum quo semper seniorem statuunt in Electoratu debere succedere, quia id verissimum est in paritate linea & casu tunc semper contingit quando Electoratus jure linea devolvitur ubi semper senior par linea juxta regulam debet succedere, sive patri sive fratri sive cuicunque agnato absolutè autem hæc sententia Bullarum non est, indistinctè universalis ut semper præferatur senior, alias primogenitus primogeniti excluderetur à patruo secundogenito, quod manifestè adversatur Bullis, ut rem igitur totam compendio proponam inter successores Electoratus vel est aliqua linea prærogativa & illa attenditur juxta Bullas vel est linea paritas & tunc semper senior succedit, idque tam in ordine descendientium veluti si primogeniti primogenitus relinquat filios, quam collateralium, veluti si fratres plures essent è quibus unus defuncto aut fratri aut agnato Electori succedere deberet, semper sc. inter pares jure linea succederet frater senior, quæ certè ut in se satis clara, sic necessariò asseri debent, nisi vel textum in Bullis Cæsareis quatenus proximum heredem vel successorem Electoratus declarant secundum paternam lineam contra proprietatem verborum detor queamus ad proximitatem gradus inani prætextu remoti stemmatis quæsito vel sibi ipsi contradicere affirmemus, quorum neutrum admittendum est; Ast enim, objicitur

cit antagonista successioni lineali ex Serenissima domo Palatina pacta Heidelbergensia anno 1553. inter Fridericum II. Electorem, Ottomem Henricum, Johannem, & Wolfgangum Duces & Comites Palatinos Rheni inita, quibus futuros casus successionis Electoratus Palatini non ex jure primogenituræ deciderint, sed decisioni Imperatoriæ reservaverint, veluti si ab una parte quæstio inter abnepotes Friderici Ducis Simmerensis & ab alterâ parte inter prænepotes Ludovici Veldentini mota fuisset, quale est enim, ut cætera omittamus argumentum à reservatione decisionis Cæsareæ petitum ad exclusionem juris primogenituræ? Nempe ēn τῷ ἀρτιστεφόντῳ cum retorqueri possit adversus proximitatem gradus, quam si certam credidissent Serenissimi pacientes pariter dici possunt non fuisse casum relativi ad Cæsaream decisionem; deinde sæpè accidit, in causis, ubi altera pars longè meliori jure nititur si conveniri nequeat ob alterius partis jus assertum, judiciariæ disceptationi ac decisioni controversiam committi vel reservari, quamvis alterius partis merita causæ longè præponderent.

Carolus Quintus Imperator controversiam, quæ inter Jurisconsultos fuerat, de successione filiorum fratris in hereditates thiorum, si soli essent, declaravit, de successione per capita ita ut jus repræsentationis tunc cessare debeat, nemo tamen juris Romani peritus negaverit etiam ante hanc legem declaratoriam debuisse meritò judicari, pro successione in capita inter filios fratrum, ubi soli fuissent, cùm textui Nov. 118. c. 3. hac parte non corredo ea opinio sit longè conformior, tantò minus reservatio futuræ declarationis Cæsareæ pro improbabiliore sententiâ allegari aut velut ad consensum ejus respectu reservantium detorqueri debet, Cæterum nulla lis, de Electoratu Palatino pendet cuius desideretur, uti Dn. adversarius refert Imperatoria de-

E

cilio,

cisio , nec juste amplius vel lis moveri vel decisio Cæsaræ successionis pro gradu contra lineam congruè expectari posset , postquam invictissimus Imperator per geminam investituram Serenissimis lineæ Neoburgicæ Principibus Dn. Philippo Wilhelmo patri & post ejus obitum Dn. Joh. Wilhelmo filio Electori moderno , de Electoratu Palatino concessam , ipso effectu lineam gradui prætulit , & sic dupli- ci exemplò insigni prædecessorum Imperii Bullas , quarum & verior ex deductis hæc sententia est , circa successionem E- lectoratus haud dubiè pro linea jam declaravit ; juxta quam Cæfaream auctoritatem tūm à Collegio Electorali in Co- mitialibus negotiis & vel ipso aëtu Electionis Regiæ Roma- næ Josephi , tūm ab exteris potestatibus , Linea Neoburgica jā Electoralis est , & Principes ex eâ de Palatinatu inferiore ut Electores investiti veri ac indubii Electores Palatini nec dissentiente Imperio habentur . Frustrà amplius ex adverso allegatur pactorum Heidelbergensium per Instrumentum pacis Westphalicæ art. 4. §. 10. facta confirmatio , quia est eiusdem conditionis cum pactis confirmatis , de quibus jam ostendimus , quod nihil penitus juvent allegatam exadver- so successionem pro gradu contra lineam ; Imò prædicta confirmatio potius militat pro successione Palatino-Neo- burgicâ , utpote cuius favore facta est , quam rem & pacta re- centiora Halensia de successione & futuro regimine Electo- ratus Palatini inter Principes Palatinos Carolum ultimum Simmerensis lineæ & Philippum Wilhelmm primū Neo- burgicæ Electorem inita satis declarant atque demonstrant ; Nec per d. §. 10. magis licebit argumentari ex contextu , quia nihil juris novi tribuit , sed lineæ Rudolphinæ jura , quæ habe- ret anteriora præservat ; adeoq; in argumentum successionis pro gradu contra lineam , inter ipsos lineæ Rudolphinæ Principes Palatinos Neoburgicos hodiè Electores & Prin- cipes Palatinos Lüzelsteiniros valere nullo modo po- test.

test. Nec magis ad rem facit iuris primogenituræ stricta interpretatio, quoniam ex Bullis Cæsareis, successio linealis, non per modum extensionis, sed declarationis defensa est, ipsa sc. etiam inter collaterales prodita successio in Electoratu expressè disposita invenitur **SECU NDAM LINEAM PATERNAM**, quæ verba per se ipsa suo nativo sensui relicta, inter agnatos familiæ Electoralis ex linea non ex gradu fundamentum succedendi struunt, absque omni de casu ad casum propriè dicta extensione, ut taceam primogenituræ jus sano sensu etiam favorable esse uti, suprà dictum & ex deductis per Menochium constat *consil. 204. n. 61. & 83.* item *conf. 232. n. 5. & 33.* Exempla, quæ subjiciantur petitæ in Comitiis de anno 1653. à diversis Principum Imperii familiis introductionis primogenituræ ad successionem Electoratum jam publicis legibus introductam nō pertinent, in quibus enim familiis & provinciis jus æquale est primogenitis & secundogenitis vel ulterioribus ad successionem, primogenituræ prærogativam introducicūm præjudicio, consortū & sine illorum consensu, injustum videtur, certè difficile est, quam rem ut repulsam daret, Collegium Electorale desuper imploratū consideravisse, vel ipse Dn. antagonistā agnoscit & fatetur. Auctoritates, quod attinet circa generalem quæstionem successionis linealis ex jure feudorum, magnæ estimationis commentatorem juris feudalī nominō Andr. de Ifern. is sub fin. n. 31. in d. vers. dummodo scias ita hac de re scribit: *Moritur Gajus* (is ad quem unum ex textu Tertiâ vice feudum pervenerat) *feudum habens sine filio masculo & descendente ex masculo, queritur qui succedant, utrum omnes agnati fratres patruelēs patrui sui Sempronii (patris sc. Gaji) an fratres sui carnales filii Sempronii: Resp. quod ad eos solos & omnes (quia feudum erat divisibile) qui sunt DESCEN-*

DENTES EXILLA LINEA PROXIMA, unde Gajus ~~respon-~~
 tuus descendit. i. e. ad fratres suos Sempronii & proximiores
 respectu aliarum linearum ex Titio vel Seio (proavo vel avo
 Caji juxta schema Iferniae,) descendantium, quasi diceret
 (textus sc. feudalis d. vers. dummodo scias:) proximiores agna-
 ti succedunt, sed illis defientibus vocantur omnes alia linea æ-
 qualiter, i. e. qui sunt in PROXIMIORI LINEA POST ILLAM
 æqualiter admittuntur. Hactenus Isern. ubi manifestum
 est, ipsum intelligere textum hunc feudalem de successione
 collaterali ex linea quæ d. c. 50. ex pacto aliás lege spe-
 ciali, fundatum habet, ut adeò devolutio feudi ad u-
 num, quæ sit ex generali jure investituræ huc non perti-
 neat, quæque supra deduxi ad eam haud debeant referri,
 neque tantum communem illius ad quem unum primâ vi-
 ce feudum pervenerat, lineam sed specialiter lineam
 ultimi defuncti præfert Ifernia adeoque contra opinio-
 nem Rosenthalii de ramis vel lineolis subnatis statuit,
 quod in ipsis Titii posteris existente casu successionis
 collateralis vineat linea. Eadem sententia haud imme-
 ritò & Matth. de Afflict. in d. vers. dummodo scias. at-
 tribuitur, sed & Alvarottus ad hunc eundem textum præ-
 rogativam successionis collateralis ex linea agnoscit, et si ob-
 scurius loquatur de linea communis, num intelligat primi il-
 lius velut Titii an ultimò defuncti lineam, quæ cum præro-
 gativâ successoris communis esse debeat agnatis de linea
 ultimò defuncti, quorum posterius probabilius videtur, se-
 cundum notata Socini junioris in l. si cognatis n. 40. ff. de
 reb. dub. quicquid verò de eo sit, lineali successioni hoc
 modo adstipulati sunt non modò Sonsbecius & Hottoman-
 nus, à Rosenthalio loc. præcit. allegati, sed Zasitis quoque in
 epit. feud. part. 8. num. 5. & clarius Cujac. lib. 4. de feud.
 tit. 59. quo loco textum sæpè allegatum 2. F. 50. declarat
 his

his verbis, explicandum est ex his, quæ sequuntur hoc loco paternum &c. ut linea ejus fratrīs, cui divisione feudum obvenit quamdiu duraverit censetur PROXIMIOR ET PRÆFERATUR LINEÆ ALTERIUS FRATRIS, quam rem etiam subiecto schemate ita declarat ut proximè defuncti linea, dum quis ex eâ superfit attendatur, sed deficiente linea primi, ad primos fratres eorum vè posteros successio deferatur. Struvium in eadem tuisse sententiâ præferendæ linealis successionis in feudis ad unum devolutis, constat, ex Synt. Iur. feud. c. 9. §. 7. n. 5. 6. & y. & ipse Dn. adversarius eum allegans agnoscit; Rosenthalius communem dicit d. concl. 57. & licet subjungat, Doctores hoc intelligere salvâ proximitate gradus, id tamen controversiam involvit de lineolis subordinatis, an in illis quoque prærogativa valeat præ lineis cæteris, an verò omnes, qui sunt de communi linea primi cui feudum ex divisione soli obvenierat, secundum gradus admittantur, quorum prius Iserniæ, Hottomanni, Sonsbetii, Cujacii, Struvii & aliorum opinioni, sed & ex suprà deductis textui feudalī d. vers. dummodo scias ac rationi satis appetet conforme; posterius Rosenthalio cum aliis arridet, qui tamen de jure feudorum admittunt omnes successionē linealem inter collaterales in linea descendente primi, cui soli feudum ex divisione hereditariâ cessit, & erroneum est Rosenthalii allegatam opinionem communem ita intelligere, ut in solo ordine successionis rectæ linea, obtineat linealis prærogativa, quoniam agnati agnatis succedere possunt, qui omnes tamen descendant à primo, cui uni fratres detulere feudum in divisione hereditatis paternæ; neque istamen simpliciter primus acquirens feudi fuit, cum jam à patre ad filios devolutum proponatur, sed primus, cui uni fratres dividentes paternam hereditatem illud cesserint.

In successione Electoratum Imperii adhuc clarior est dispositio prærogativæ universalis linearum, quia ex Bullis Cæsareis aperte præfertur in successione Electoratus primogenitus & tota ejus linea secundogenito ac toti linea hujus; similiter & secundogenitus totaque ejusdem linea tertio genito totique illius linea, quin & in ipsis generalis linea consortibus lineolis subnatis haud obscurè idem jus adstruitur rationibus hactenus assertum sc: præferri lineolam quanque proximam, et si adsint agnati gradu viciniores in lineolis remotioribus utcunque etiam à primo illo per divisionem hereditariam acquirente & quicunque descendantibus. Contra quam 'linealem' successionem Electoratum Imperii, et si Goldastus sentiat in suo Seniore & pugnet Limnæus ad Aur. Bull. d. tit. 17. §. 2. obs. 18. item tom. 2. jur. publ. lib. 5. c. 15. n. 3. cuius vestigia premit. Dn. Rhet. Inst. jur. publ. lib. 1. tit. n. 8. tamen auctoritates alias his opponere licet præponderantes egregias atque gravissimas, & quidem qui ex professo contra Goldastum scripsérunt Engelbrechtus est in *dissert. de successione in Electoratibus ex jure primogenitura*, consentiunt Arum. ad Aur. Bull. disc. 4. th. 6. & Rumlin. in d. *dissert. 6. th. 16.* item in *Nucl. jur. publ. Lampad. p. 3. c. 4.* pariter etiam prærogativam linea in secundogenitis & ulterioribus agnoscunt Covarruv. pract. quest. 38. n. 9. vers. *Sexto regia*. Ludov. Molin. lib. 1. de primog. c. 5. n. 50. Tiraquell. de jur. primog. quest. 41. licet hunc ut quodammodo dubiè loquentem Covarruvias notet d. n. 9. Idem censuere Grammaticus decis. 1. n. 30. & Fontanella decis. Cathalon. 34. n. 6. & 17. Idem tenuit Knichen de vestit. pract. p. 3. c. 3. n. 41. & 45. ejusdem etiam successoris linealis in Electoratibus Imperii assertor vir celeberrimus Dominus Strykius alias adhuc auctoritates adducit de *success. ab instest. diff. 7. §. 51.* Ex quibus omni-

omnibus liquet linealem successionem Electoratum prægnantioribus niti rationibus usu firmari & insignioribus etiam Jurisperitorum calculis consentientibus assertam hactenus atque defensam fuisse, nec Dñ. adversario, ex deductis solidæ rationis quid relinqui, quā meam de successione ex linea disputationem suprā allegatam jure impugnasse censatur. Denique quod patruelium nomenclationem attinet, res ita habet: Textus feudalis, ex d. vers. dummodo scias relatus bis facit mentionem fratrum patruelium quos ab eodem patre descendentes sic nominat, eam nomenclationem incognitam putavi & barbaris temporibus adscribendam d. disp. de succ. ex lin. th., non ignorans glossam ibidem & eam secutos plures allegationem nominis patruelium ad filios ex alio fratre natos exemplo juris Romani referre, ast quia de his textus feudalis non loquitur & ipsos filios relictos à defuncto ait, fratres patruelles dici, insuper & divinatoria est interpretatio binis vicibus sub tempus mortis ejus, qui feudum habuerat ex fratre filios relictos, quā de re prorsus nihil in textu habetur, verius utique est ἀτατε feudalitæ, fratres ab eodem patre natos dictos esse patruelles, in eoque ut in aliis multis idioma latinum ex barbarie introducta fuisse mutatum; Hoc sensu Matth. de Afflict. in d. vers. dummodo scias circa fin. defendit tales fratres, qui alias putanati ab eodem patre in jure consanguinei dicuntur vel getmani, patruelles vocari, ac natos ex diversis fratribus dici patruelles, quæ res etsi juri Romano haud dubiè adversetur, quo fratres patruelles, non propriè fratres sed fratrum filii sunt, abusum tamen temporum judicat, unde simul appetet; me non obloqui textui feudali, sed simpliciter credere bis afferenti fratres patruelles dici ab eodem patre relictos filios, appendicem verò divinatoriam glossæ & aliorum de filiis ex alio fratre & quidem.

dem geminato casu superstribus , cuius rei nec minima in textu fit mentio habere suspectam ; non nego, ex fratribus probabiliter sobolem descendenter superfuisse, ut es- set quæstioni post fata sine liberis defuncti locus; sed præ- cise fuisse par i gradu cum relictis à defuncto possessore feu- di & bis quidem atque horum respectu , sine quorum men- tione, relictos ab eodem illo possessore feudista sic vocave- rat, dictos fratres patruelis fuisse , id verò sublestæ. fidei , bonæque interpretationis normæ aduersum mihi visum est & adhuc videtur ; quòd si Dn. adversario aliud pla- cuerit , cur in quæstionem de lineali successione , circa quam obiter facta in disputatione meâ mentio erroneè ac minus latinè usurpati nominis fratum patruelium non afferebat impedimentum , oportuit quæ omnibus nota sunt in contrarium proferre, nisi, quacunque parte , ulla occasio visa, meas assertiones, si non infringere saltem velli- care volupe fuisset , quam rem totamque hanc defensio- nem, æquanimi lectoris judicio ac censuræ lubens merito- que submitto.

D. S. G.

F I N. I S.

Corrigenda.

Pag. 5. lin. 21. deleatur pro. p. 9. lin. 17. legatur textu. p. 12, lin. 29. l. hæc.
p. 12. lin. 33. l. succedunt l. 48. p. 23. l. secundogeniti.

b7

MC

